

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 28, 2020

Nummer 28, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1466](#) 22-09-2020

Had oproeping in hoger beroep naar adres verdachte in Ghana verzonden moeten worden, gelet op mededeling raadsman op eerdere terechtzitting dat adres in Ghana niet meer actueel is?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1468](#) 22-09-2020

Geen afschrift appeldagvaarding verzonden naar raadsman verdachte.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1461](#) 22-09-2020

Heeft hof nagelaten te onderzoeken of verdachte verbleef in een accommodatie bestemd voor de tijdelijke opvang van vreemdelingen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1454](#) 22-09-2020

De bestreden beschikking houdt geen beslissing in op verzoek tot geldelijke tegemoetkoming.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1452](#) 22-09-2020

Is het recht op strafvordering door verjaring vervallen voor de hennepsteelt, meermalen gepleegd in periode van april 2004 t/m mei 2004?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1458](#) 22-09-2020

Redelijke termijn in cassatiefase.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1457](#) 22-09-2020

Bewijsklacht ten aanzien van staat lichamelijke onmacht aangeefster en wetenschap verdachte daarvan en onttrekking aan het verkeer van een telefoon.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1459](#) 22-09-2020

Vinden verklaringen van aangever voldoende steun in waarneming van moeder van aangever?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1453](#) 22-09-2020

Betekeningssperikelen over oproeping nadere terechtzitting in hoger beroep.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:1451](#) 22-09-2020

Over de eisen waaraan aanvraag tot herziening moet voldoen.

Annotatie

[Verjaringsklachten. Commentaar bij Hoge Raad 22 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1452.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Staat van lichamelijke onmacht. Commentaar bij Hoge Raad 22 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1457.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Bewijsmiddelen poging afpersing: unus testis? Commentaar bij Hoge Raad 22 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1459.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Verjaringsklachten. Commentaar bij Hoge Raad 22 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1452.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie onder meer medeplegen van opzettelijk handelen in strijd met een in artikel 3 aanhef en onder B Opiumwet (Opw) gegeven verbod, meermalen gepleegd, begaan in of omstreeks de periode van 1 april 2004 tot en met 18 mei 2004 en telkens overtreding van een voorschrift gesteld bij of krachtens artikel 2 Wet arbeid vreemdelingen, begaan op of omstreeks 18 mei 2004, is bewezen verklaard, dat wat betreft genoemde feiten het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

De Hoge Raad overweegt dat gelet op de in dit geval toepasselijke straf- en verbodsbepalingen artikel 70 Sr, artikel 71 Sr, artikel 72 Sr, artikel 78 Sr, artikel 1 (oud) WED, artikel 6 lid 1 (oud) WED, artikel 3 Opw, artikel 11 lid 2 Opw en artikel 13 lid 2 Opw zijn en oordeelt dat de klacht gegrond is.

ANNOTATIE

Staat van lichamelijke onmacht. Commentaar bij Hoge Raad 22 september 2020, ECLI:NL:HR:2020:1457.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie met iemand van wie hij weet dat zij in de staat van lichamelijke onmacht verkeert, handelingen plegen die bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, is bewezen verklaard, over de beslissing van het hof dat een in beslag genomen Apple iPhone 6 aan het verkeer onttrokken is verklaard en dat de bewezenverklaring, voor zover die betrekking heeft op de staat van lichamelijke onmacht waarin de aangeefster verkeerde en de wetenschap van de verdachte daarvan, niet uit de door het hof gebruikte bewijsvoering kan worden afgeleid.

Met betrekking tot laatstgenoemde klacht heeft het hof op grond van de inhoud van het dossier vastgesteld dat de aangeefster met de verdachte op woensdag 28 januari 2015 naar een shotjesbar is gegaan. Zij heeft daar in een kort tijdsbestek 10 tot 15 shotjes en 2 of 3 wodka spa rood gedronken, hetgeen volgens haar verklaring meer was dan zij normaal in een dergelijk tijdsbestek zou drinken. De verdachte heeft ter terechtzitting in eerste aanleg verklaard dat hij daar samen met aangeefster 8 tot 10 shotjes heeft gedronken. Tegen middernacht heeft de aangeefster het initiatief genomen om de bar te verlaten, omdat zij zich niet lekker voelde en wilde gaan slapen. Samen met de verdachte is zij naar een hotel gegaan. De aangeefster heeft verklaard dat zij in het hotel onwel is geworden, heeft overgegeven en op haar buik op het bed is gaan liggen. In die laatste situatie heeft de verdachte met zijn iPhone filmpjes van de aangeefster gemaakt. Op de iPhone van de verdachte zijn meerdere video's aangetroffen. Al deze video's zijn door de verdachte gemaakt op 29 januari 2015, tussen 0:34:39 uur en 0:54:12 uur. Het hof heeft van die beelden kennisgenomen en geconstateerd dat het proces-verbaal dat van het uitkijken van dit beeldmateriaal is opgemaakt, een accurate weergave van die beelden betreft. De verdachte en/of de aangeefster zijn op deze video's te horen of te zien.

Het hof oordeelt met betrekking tot hetgeen zich in de hotelkamer heeft afgespeeld dat voorafgaand aan en tijdens het moment waarop de verdachte het lichaam van de aangeefster seksueel is binnengedrongen het hof in de eerste plaats uitgaat van hetgeen is waar te nemen

op de door de verdachte gemaakte filmbeelden. Op basis daarvan stelt het hof vast dat bij de aangeefster, gedurende de gehele tijdspanne van bijna twintig minuten waarin die filmbeelden zijn vastgelegd, sprake is van een toestand van nagenoeg totale fysieke passiviteit. De waar te nemen verbale uitlatingen van de aangeefster hebben daarnaast een rudimentair karakter – passend bij een staat van verminderd bewustzijn – en duiden naar hun inhoud erop dat de aangeefster door de verdachte met rust gelaten wil worden ('fuck you, ga weg', 'ga van me af, laat me slapen', 'hou toch fucking op'). Opvallend is verder dat elke fysieke reactie van de aangeefster op aanrakingen van de verdachte uitblijft, ook waar het gaat om aanrakingen op normaal gesproken heel gevoelige plaatsen (schaamlippen) of op een wijze (likken, slaan) die normaal gesproken een fysieke reactie uitlokt, afgezien van één moment waarop zij na weer een klap daarop haar billen wegdraait. Een en ander wijst erop dat de totale passiviteit van de aangeefster in de gefilmde tijdspanne voortvloeit uit een bij haar bestaande situatie van onmacht, die het haar onmogelijk maakte fysiek weerstand te bieden tegen het seksueel binnendringen van haar lichaam door de verdachte. Dit wordt naar het oordeel van het hof verder geïllustreerd en onderstreept door het feit dat aangeefster bij herhaling dringend heeft verzocht om een deken, maar daarvoor blijkbaar volledig afhankelijk was van de verdachte en niet in staat deze zelf te pakken.

Voor hetgeen ten aanzien van de fysieke onmacht van de aangeefster ten tijde van het seksueel binnendringen door de verdachte is waar te nemen op de door hem gefilmde beelden, kan steun worden gevonden in de door de aangeefster hierover afgelegde verklaringen. Ook die verklaringen bezigt het hof in zoverre voor het bewijs. Dat de door de aangeefster afgelegde verklaringen op andere punten niet volledig consistent zijn, doet naar het oordeel van het hof aan de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van haar verklaringen op het voormelde cruciale punt niet af. Datzelfde geldt voor het wissen door de aangeefster van een WhatsApp-conversatie met een vriend van haar, nu dat geen betrekking had op de gebeurtenissen op de voor de beoordeling van het aan de verdachte gemaakte verwijt cruciale momenten. Het hof acht niet aannemelijk dat alleen de passieve momenten in de voormelde tijdspanne zijn gefilmd, zoals de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep heeft gesuggereerd, of dat de verbale uitlatingen van de aangeefster moeten worden gezien als onderdeel van een spel van aantrekken en afstoten. Dat gebruik van xtc in combinatie met alcohol de waarneming of beleving door de aangeefster in die zin heeft verstoord dat zij over de gebeurtenissen geen met de werkelijkheid corresponderende verklaring heeft kunnen afleggen, acht het hof niet aannemelijk geworden.

Gelet daarop kan het de verdachte niet zijn ontgaan dat de aangeefster in een situatie van zodanige onmacht verkeerde dat zij niet in staat was fysiek weerstand tegen hem te bieden en te voorkomen dat hij in strijd handelde met haar verbaal tot uitdrukking gebrachte – niet voor

enig misverstand vatbare – wil. Dat de verdachte zich maar al te goed bewust is geweest van de situatie waarin de aangeefster zich bevond, leidt het hof mede hieruit af dat de aangeefster in zijn aanwezigheid in korte tijd een grote hoeveelheid alcoholische consumpties tot zich heeft genomen, en hij op een van de beelden aan het begin van de gefilmde tijdspanne aan de aangeefster vraagt ‘Schatje gaat het een beetje?’, hetgeen naar het oordeel van het hof erop duidt dat de verdachte reeds op dat moment weet had van het onwel bevinden van de aangeefster, terwijl hij vervolgens – nadat ten minste ongeveer veertien minuten van totale fysieke passiviteit zijn verstreken en zij verbaal zeer duidelijk heeft gemaakt met rust gelaten te willen worden – seksueel haar lichaam is binnengedrongen.

De Hoge Raad overweegt dat het ten laste gelegde is toegesneden op artikel 243 (oud) Sr. Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘lichamelijke onmacht’ zijn gebruikt in de betekenis die die woorden hebben in die bepaling. De Hoge Raad haalt genoemde bepaling zoals die luidde ten tijde van het bewezen verklaarde aan en oordeelt dat het oordeel van het hof dat uit de bewijsvoering kan worden afgeleid dat de aangeefster verkeerd heeft in een toestand van lichamelijke onmacht door het nuttigen van een grote hoeveelheid alcohol, en dat de verdachte van die toestand weet had, een en ander als bedoeld in artikel 243 (oud) Sr, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Dat het hof ook vaststellingen heeft gedaan die het ‘passend’ acht ‘bij een staat van verminderd bewustzijn’ doet – anders dan de klacht kennelijk betoogt – niet af aan de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof dat de aangeefster heeft verkeerd in een toestand van lichamelijke onmacht.

Ten aanzien van eerstgenoemde klacht heeft het hof overwogen dat nu de verdachte van het onder 3 ten laste gelegde zal worden vrijgesproken aan de wettelijke vereisten voor verbeurdverklaring van de onder hem in beslag genomen iPhone niet is voldaan. Tot teruggave van die telefoon komt het echter niet. De onder de verdachte in beslag genomen witte Apple iPhone 6 bevat de voormelde door de verdachte in de hotelkamer, gedeeltelijk heimelijk, opzettelijk en wederrechtelijk vervaardigde foto’s en filmbestanden van de aangeefster. Deze aan de verdachte toebehorende telefoon zal worden onttrokken aan het verkeer aangezien met behulp daarvan door de verdachte het strafbare feit als bedoeld in artikel 139f onder 1° Sr is begaan, in aanmerking genomen dat de aanwezigheid van een herhaaldelijke filmende telefoon niet op duidelijke wijze door de verdachte kenbaar is gemaakt, en aangezien deze telefoon afbeeldingen bevat die ten gevolge van dit strafbare feit zijn verkregen, zodat teruggave ertoe zou leiden dat de verdachte zich schuldig maakt aan het strafbare feit als bedoeld in artikel 139f onder 2° Sr. Het ongecontroleerde bezit van deze telefoon is daarom in strijd met de wet en met het algemeen belang.

De Hoge Raad haalt artikel 36b lid 1 Sr, artikel 36c Sr en artikel 139f aanhef en onder 1° Sr zoals die luidde ten tijde van het bewezen verklaarde aan en overweegt dat in gevallen waarin de onttrekking aan het verkeer wordt bevolen bij rechterlijke uitspraak als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 1° tot en met 3° Sr, met het 'feit' in artikel 36c Sr bedoeld wordt op de rechterlijke uitspraak over een op de voet van artikel 261 Sv ten laste gelegd feit (vgl. ECLI:NL:HR:2009:BG3504). De Hoge Raad overweegt dat het oordeel van het hof dat de Apple iPhone 6 vatbaar is voor onttrekking aan het verkeer omdat 'met behulp daarvan door de verdachte het strafbare feit als bedoeld in artikel 139f, onder 1°, Sr is begaan', geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting. De Hoge Raad oordeelt dat, nu geen van de aan de verdachte ten laste gelegde feiten is toegesneden op artikel 139f aanhef en onder 1° (oud) Sr, het hof hetgeen hiervoor is overwogen heeft miskend en een onjuiste uitleg heeft gegeven aan de term 'voorwerp met betrekking tot welke, of met behulp van welke, het feit is begaan' als bedoeld in artikel 36c aanhef en onder 2° en 3° Sr.

ANNOTATIE

**Bewijsmiddelen poging afpersing: unus testis?
Commentaar bij Hoge Raad 22 september 2020,
ECLI:NL:HR:2020:1459.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie medeplegen van poging tot afpersing is bewezen verklaard, dat het hof in strijd met artikel 342 lid 2 Sv de bewezenverklaring uitsluitend heeft doen steunen op de verklaring van één getuige, te weten de aangever.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat de verdachte betrokkenheid bij het ten laste gelegde in ieder opzicht ontkent. De tot bewijs gebezigde verklaring van aangever over een poging tot afpersing betreft onder meer daarbij door de verdachte gepleegd geweld op 25 januari 2014. Het hof constateert dat enkel de verklaring over het gepleegde geweld op 25 januari 2014 door ander bewijs wordt ondersteund. Die ondersteuning is gelegen in de waarneming van getuige, de moeder van aangever. Zij heeft op 27 februari 2014 als getuige verklaard dat haar zoon haar heeft verteld dat hij in Alphen aan den Rijn een blauw oog opgelopen heeft. Hij heeft dit gezegd net nadat het gebeurd was en zij heeft hem zelf met een blauw-geel gekleurd oog gezien. Uit deze bewijsmiddelen put het hof de overtuiging en acht het hof derhalve bewezen dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan het ten laste gelegde zoals hiervoor overwogen.

De Hoge Raad overweegt dat volgens het tweede lid van artikel 342 Sv het bewijs dat de verdachte het ten laste gelegde feit heeft begaan, door de rechter niet uitsluitend kan worden aangenomen op de verklaring van één getuige. Deze bepaling heeft betrekking op de tenlastelegging in haar geheel en niet op een onderdeel daarvan. Zij beoogt de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing te waarborgen, in die zin dat artikel 342 lid 2 Sv de rechter verbiedt tot een bewezenverklaring te komen als de door één getuige naar voren gebrachte feiten en omstandigheden op zichzelf staan en onvoldoende steun vinden in ander bewijsmateriaal. De vraag of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar vereist een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan

daarom geen algemene regels geven over de toepassing van artikel 342 lid 2 Sv, maar daarover slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid geven door het beslissen van concrete gevallen. Opmerking verdient nog dat het bij de beoordeling in cassatie of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, van belang kan zijn of de feitenrechter zijn oordeel dat dat het geval is, nader heeft gemotiveerd (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BM2452).

De Hoge Raad overweegt dat het hof naast de verklaring van het slachtoffer (aangever), waarin hij onder meer verklaart dat de verdachte op 25 januari 2014 hard tegen zijn gezicht heeft geslagen, de verklaring van getuige, de moeder van de aangever, voor het bewijs heeft gebruikt. Deze verklaring houdt in dat zij op 25 januari 2014, toen haar zoon haar had verteld net een blauw oog te hebben opgelopen in Alphen aan de Rijn, bij hem een blauw-geel gekleurd oog heeft waargenomen. De Hoge Raad oordeelt dat, gelet hierop, niet kan worden gezegd dat de voor het bewijs gebruikte verklaring van de aangever onvoldoende steun vindt in het overige bewijsmateriaal. Van schending van artikel 342 lid 2 Sv is daarom geen sprake.

RECHTSPRAAK

Over de eisen waaraan aanvraag tot herziening moet voldoen.

Over de eisen waaraan aanvraag tot herziening moet voldoen.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Volgens artikel 460 lid 2 Sv moet de aanvraag de gronden vermelden waarop deze berust. De aanvraag zal dus naar behoren gemotiveerd dienen te zijn. Dat wordt bevestigd in de wetsgeschiedenis (*Kamerstukken II 2008/09, 32045, nr. 3, p. 32*). Alleen een herzieningsaanvraag die aan deze motiveringseis voldoet, kan in behandeling worden genomen. Een aanvraag die onvoldoende is gemotiveerd, is niet een aanvraag als in de wet bedoeld.

In de aanvraag wordt onder 7 onder meer aangevoerd dat de aanvrager zou zijn vrijgesproken indien het hof met de 'bovenvermelde feiten en omstandigheden en de ontlastende bewijsstukken' bekend zou zijn geweest, waarbij kennelijk wordt verwezen naar hetgeen in de aanvraag is gesteld onder 1 tot en met 6. Die rubrieken bevatten evenwel een veelheid van bezwaren tegen het arrest van het hof zonder dat wordt aangegeven met welke van die bezwaren het hof ter terechtzitting al dan niet bekend was en zonder dat deze bezwaren met stukken zijn onderbouwd. In zoverre voldoet de aanvraag niet aan de hiervoor bedoelde eisen.

In de aanvraag wordt in de rubrieken 14 tot en met 18 onder het kopje 'Novum' in de kern gesteld dat in 2019 een soortgelijk feit als de feiten die het hof heeft bewezen verklaard wegens de niet-strafbaarheid daarvan is geseponneerd nadat de aanvrager diverse stukken in verband met de verleende rechtsbijstand had overgelegd. Volgens de aanvraag zou het hof 'tot

een andere uitspraak' zijn gekomen als 'deze feiten en omstandigheden' eerder bekend waren geweest. Nu uit de bij de aanvraag gevoegde uitnodiging van de aanvrager voor een politieverhoor op 12 juli 2018 en een sepotmededeling van 15 januari 2019 echter niet meer kan worden opgemaakt dan dat de aanvrager wegens de niet-strafbaarheid van 'fraude gepleegd op 20 december 2017 te Leiden' niet verder wordt vervolgd, voldoet de aanvraag ook in zoverre niet aan de hiervoor bedoelde eisen.

De aanvraag bevat ook voor het overige niets wat kan worden aangemerkt als een beroep op een gegeven als in de eerste alinea is omschreven.

In het licht van het voorgaande kan de Hoge Raad het verzoek niet in behandeling nemen.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1451

Zaaknummer: 20/01219

Rechters: V. van den Brink, J.C.A.M. Claassens en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Jacquemard, M.E.M. M.E.M. Jacquemard

Wetsartikelen: 457 Sv en 460 Sv

RECHTSPRAAK

Betekeningssperikelen over oproeping nadere terechtzitting in hoger beroep.

Betekeningssperikelen over oproeping nadere terechtzitting in hoger beroep.

Het cassatiemiddel klaagt over het in de bestreden uitspraak besloten liggend oordeel dat de oproeping voor de nadere terechtzitting in hoger beroep rechtsgeldig is betekend.

Het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 30 augustus 2007 houdt niets in waaruit kan volgen dat de niet-gemachtigde raadsman de gelegenheid heeft gehad te klagen over de betekening van de oproeping voor die terechtzitting. Het moet er daarom voor worden gehouden dat de raadsman die gelegenheid niet heeft gehad. Dat betekent dat in cassatie kan worden geklaagd over de betekening van deze oproeping (vgl. HR 5 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ8360).

Bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken bevindt zich niet een oproeping voor de nadere terechtzitting van het hof op 30 augustus 2007 inzake de ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel (parketnummer 24-000810-06), noch een akte van uitreiking van een dergelijke oproeping, zodat niet kan worden vastgesteld of een dergelijke oproeping aan de betrokkene is betekend en zo ja, of die betekening in overeenstemming met het in deze zaak toepasselijke artikel 588 (oud) Sv heeft plaatsgevonden. Dat brengt mee dat het in cassatie ervoor moet worden gehouden dat de hiervoor genoemde oproeping niet op de bij de wet voorgeschreven wijze is betekend (uitgereikt).

Het cassatiemiddel is dus terecht voorgesteld. De Hoge Raad zal de betekening van de oproeping voor de nadere terechtzitting van het hof op 30 augustus 2007 inzake de ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel (parketnummer 24-000810-06) nietig verklaren.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en verklaart de betekening van de oproeping voor de nadere terechtzitting van het hof op 30 augustus 2007 inzake de ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel (parketnummer 24-000810-06) nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1453

Zaaknummer: 18/03917

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.C. Levy

Wetsartikelen: 588 (oud) Sv

RECHTSPRAAK

Vinden verklaringen van aangever voldoende steun in waarneming van moeder van aangever?

Vinden verklaringen van aangever voldoende steun in waarneming van moeder van aangever?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 342 lid 2 Sv de bewezenverklaring uitsluitend heeft doen steunen op de verklaring van één getuige, te weten de aangever.

Volgens het tweede lid van artikel 342 Sv kan het bewijs dat de verdachte het ten laste gelegde feit heeft begaan, door de rechter niet uitsluitend worden aangenomen op de verklaring van één getuige. Deze bepaling heeft betrekking op de tenlastelegging in haar geheel en niet op een onderdeel daarvan. Zij beoogt de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing te waarborgen, in die zin dat artikel 342 lid 2 Sv de rechter verbiedt tot een bewezenverklaring te komen als de door één getuige naar voren gebrachte feiten en omstandigheden op zichzelf staan en onvoldoende steun vinden in ander bewijsmateriaal. De vraag of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar vereist een beoordeling van het concrete geval. De Hoge Raad kan daarom geen algemene regels geven over de toepassing van artikel 342 lid 2 Sv, maar daarover slechts tot op zekere hoogte duidelijkheid geven door het beslissen van concrete gevallen. Opmerking verdient nog dat het bij de beoordeling in cassatie of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, van belang kan zijn of de feitenrechter zijn oordeel dat dat het geval is, nader heeft gemotiveerd (vgl. HR 13 juli 2010, ECLI:NL:HR:2010:BM2452).

Het hof heeft naast de verklaring van aangever [slachtoffer], waarin hij onder meer verklaart dat de verdachte op 25 januari 2014 hard tegen zijn gezicht heeft geslagen, voor het bewijs gebruikt de verklaring van [getuige], de moeder van de aangever. Deze verklaring houdt in dat zij op 25 januari 2014, toen haar zoon haar had verteld net een blauw oog te hebben opgelopen in Alphen aan de Rijn, bij hem een blauw-geel gekleurd oog heeft waargenomen. Gelet hierop kan niet worden gezegd dat de voor het bewijs gebruikte verklaring van de aangever onvoldoende steun vindt in het overige bewijsmateriaal. Van schending van artikel 342 lid 2 Sv is daarom geen sprake.

Het cassatiemiddel faalt.

HR ambtshalve

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1459

Zaaknummer: 18/04840

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: I.A. Groenendijk

Wetsartikelen: 342 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht ten aanzien van staat lichamelijke onmacht aangeefster en wetenschap verdachte daarvan en onttrekking aan het verkeer van een telefoon.

Bewijsklacht ten aanzien van staat lichamelijke onmacht aangeefster en wetenschap verdachte daarvan en onttrekking aan het verkeer van een telefoon.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring, voor zover die betrekking heeft op de staat van lichamelijke onmacht waarin de aangeefster verkeerde en de wetenschap van de verdachte daarvan, niet uit de door het hof gebruikte bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het oordeel van het hof dat uit de bewijsvoering kan worden afgeleid dat de aangeefster heeft verkeerd in een toestand van lichamelijke onmacht door het nuttigen van een grote hoeveelheid alcohol, en dat de verdachte van die toestand weet had, een en ander als bedoeld in artikel 243 (oud) Sr, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk en is toereikend gemotiveerd. Aan de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof dat de aangeefster heeft verkeerd in een toestand van lichamelijke onmacht doet – anders dan het middel kennelijk betoogt – niet af dat het hof ook vaststellingen heeft gedaan die het ‘passend’ acht ‘bij een staat van verminderd bewustzijn’.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Tweede middel

Het cassatiemiddel komt met verschillende klachten op tegen de beslissing van het hof dat een in beslag genomen Apple iPhone 6 aan het verkeer onttrokken wordt verklaard.

In gevallen waarin de onttrekking aan het verkeer wordt bevolen bij rechterlijke uitspraak als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 1° tot en met 3° Sr, wordt met het ‘feit’ in artikel 36c Sr bedoeld op de rechterlijke uitspraak over een op de voet van artikel 261 Sv ten laste

gelegd feit (vgl. HR 10 maart 2009, ECLI:NL:HR:2009:BG3504).

Het oordeel van het hof dat de Apple iPhone 6 vatbaar is voor onttrekking aan het verkeer omdat 'met behulp daarvan door de verdachte het strafbare feit als bedoeld in artikel 139f, onder 1°, Wetboek van Strafrecht is begaan', geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Nu geen van de aan de verdachte ten laste gelegde feiten is toegesneden op artikel 139f aanhef en onder 1° (oud) Sr, heeft het hof miskend wat hiervoor onder 4.4 is overwogen en een onjuiste uitleg gegeven aan de term 'voorwerp met betrekking tot welke, of met behulp van welke, het feit is begaan' als bedoeld in artikel 36c aanhef en onder 2° en 3° Sr.

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissing tot onttrekking aan het verkeer van de in beslag genomen Apple iPhone 6 en de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze zeventien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1457

Zaaknummer: 18/04172

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 243 (oud) Sr en 36b Sr

RECHTSPRAAK

Redelijke termijn in cassatiefase.

Redelijke termijn in cassatiefase.

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Bovendien doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde taakstraf van 180 uren, subsidiair 90 dagen hechtenis.

Opmerking verdient het volgende. Gelet op de omstandigheden genoemd in de conclusie van de advocaat-generaal – die er in de kern op neerkomen dat het verzuim waarop het eerste cassatiemiddel zich richtte, na indiening van de cassatieschriftuur is hersteld, en dat als gevolg daarvan dit cassatiemiddel door de verdachte is ingetrokken – is naar het oordeel van de Hoge Raad in dit geval geen sprake van de situatie als bedoeld in zijn arrest van 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146. Daarin heeft de Hoge Raad overwogen dat de verdachte niet met succes kan klagen over een overschrijding van de redelijke termijn in de cassatiefase indien de verdachte kennelijk geen (cassatie)klachten heeft over de bestreden uitspraak noch over de behandeling van de zaak door de feitenrechter, en hij tot op zekere hoogte door de eigen proceshouding langer dan redelijk is onder de dreiging van een (verdere) strafvervolgning moet leven.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis, vermindert het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 162 uren, subsidiair 81 dagen hechtenis, belopen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1458

Zaaknummer: 18/00987

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M. Kuijer

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Is het recht op strafvordering door verjaring vervallen voor de hennepteelt, meermalen gepleegd in periode van april 2004 t/m mei 2004?

Is het recht op strafvordering door verjaring vervallen voor de hennepteelt, meermalen gepleegd in periode van april 2004 t/m mei 2004?

De cassatiemiddelen voeren aan dat wat betreft feit 1 in zaak A (met parketnummer 07|280240-04) en wat betreft de feiten in zaak B (met parketnummer 07-915088-05) het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

Gelet op de in dit geval toepasselijke straf- en verbodsbepalingen, die in de conclusie van de advocaat-generaal onder 16 zijn weergegeven, in samenhang met artikel 70 lid 1 Sr en artikel 72 lid 2 Sr, beloopt de verjaringstermijn ten aanzien van het in zaak A onder 1 ten laste gelegde feit ten hoogste twee maal zes jaren en ten aanzien van de in zaak B ten laste gelegde feiten ten hoogste tien jaren. Wat betreft deze feiten is dus het recht tot strafvordering wegens verjaring vervallen.

Het cassatiemiddel is gegrond. De Hoge Raad zal, met vernietiging van de uitspraak van het hof op dat punt, het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging wat betreft feit 1 in zaak A en de feiten in zaak B.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de politierechter in de rechtbank Zwolle-Lelystad van 17 maart 2006, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het in zaak A onder 1 en in zaak B ten laste gelegde en de strafoplegging, verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het in zaak A onder 1 en in zaak B ten laste gelegde, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak wat betreft de strafoplegging opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1452

Zaaknummer: 18/03916

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.C. Levy

Wetsartikelen: 70 Sr

RECHTSPRAAK

De bestreden beschikking houdt geen beslissing in op verzoek tot geldelijke tegemoetkoming.

De bestreden beschikking houdt geen beslissing in op verzoek tot geldelijke tegemoetkoming.

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de rechtbank niet heeft beslist op een namens de klager gedaan verzoek tot geldelijke tegemoetkoming.

Op grond van artikel 1:37 lid 6 Algemene douanewet (Adw), in samenhang met artikel 552b lid 5 Sv, kent de rechter op de voet van artikel 33c lid 2 Sr, een geldelijke tegemoetkoming toe wanneer degene aan wie de aan de Staat vervallen vervoermiddelen of voorwerpen toebehoren, daardoor onevenredig zou worden getroffen (vgl. HR 16 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3632). Of de eigenaar van de vervoermiddelen of de voorwerpen door het vervallen van zijn eigendom aan de Staat onevenredig wordt getroffen wanneer hem geen geldelijke tegemoetkoming wordt toegekend, moet worden beoordeeld aan de hand van de omstandigheden van het geval. Daarbij kan worden betrokken hoe de eigenaar van de vervoermiddelen of de voorwerpen zich in relatie daartoe heeft gedragen, de waarde van de onttrokken vervoermiddelen of voorwerpen, alsmede eventueel voordeel dat de Staat na het vervallen aan de Staat met betrekking tot die vervoermiddelen of voorwerpen verkrijgt, bijvoorbeeld door de verkoop (van onderdelen) daarvan (vgl. HR 10 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1156).

Gelet op het bij klaagschrift gedane verzoek om toekenning van een geldelijke tegemoetkoming, alsmede op wat door de raadsman van de klager in raadkamer is aangevoerd, diende de rechtbank te motiveren waarom het niet toepassing heeft gegeven aan – het op grond van artikel 1:37 lid 6 Adw in samenhang met artikel 552b lid 5 Sv toepasselijke – artikel 33c lid 2 Sr. In zoverre is de bestreden beschikking niet toereikend gemotiveerd.

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank, maar uitsluitend voor zover daarin

niet is beslist op het verzoek tot toekenning van een geldelijke tegemoetkoming, wijst de zaak terug naar de rechtbank Rotterdam, opdat de zaak in zoverre opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1454

Zaaknummer: 19/04044

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt, P. van Dongen en S. van den Akker

Wetsartikelen: 1:37 Adw, 552b Sv en 33c Sr

RECHTSPRAAK

Heeft hof nagelaten te onderzoeken of verdachte verbleef in een accommodatie bestemd voor de tijdelijke opvang van vreemdelingen?

Heeft hof nagelaten te onderzoeken of verdachte verbleef in een accommodatie bestemd voor de tijdelijke opvang van vreemdelingen?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend (uitgereikt). Daartoe wordt aangevoerd dat het hof ten onrechte heeft nagelaten te onderzoeken of de verdachte verbleef in – kort gezegd – een accommodatie bestemd voor de tijdelijke opvang van vreemdelingen.

Op grond van artikel 588 lid 1 aanhef en onder b sub 3° (oud) Sv, dat in deze zaak van toepassing is, wordt een dagvaarding uitgereikt aan de griffier indien de geadresseerde niet als ingezetene is ingeschreven in de basisregistratie personen (hierna: BRP) en er ook geen feitelijke woon- of verblijfplaats van hem bekend is.

Onbekendheid van een feitelijke woon- of verblijfplaats kan echter onder meer niet worden aangenomen, indien het ernstige vermoeden bestaat dat de verdachte een vreemdeling is die op grond van artikel 2.6 lid 1 Wet BRP in samenhang met artikel 21 lid 1 aanhef en onder f Besluit BRP niet in aanmerking komt voor inschrijving als ingezetene in de BRP, en niet door middel van een voor het openbaar ministerie toegankelijk registratiesysteem is onderzocht of hij verblijft in een door het Rijk beschikbaar gestelde accommodatie die uitsluitend bestemd is voor het bieden van tijdelijke opvang aan vreemdelingen. Indien bij dat onderzoek een verblijfplaats in zo'n accommodatie aan het licht komt, moet die worden aangemerkt als de feitelijke woon- of verblijfplaats van de verdachte (vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, r.o. 3.24 sub c).

Uit de hiervoor genoemde voorschriften volgt dat een vreemdeling die geen toelating heeft tot Nederland en verblijft in een door het Rijk beschikbaar gestelde accommodatie die uitsluitend bestemd is voor het bieden van tijdelijke opvang aan vreemdelingen, gedurende de eerste zes maanden van het verblijf in Nederland niet in aanmerking komt voor inschrijving in de BRP.

Het hof heeft geoordeeld dat de dagvaarding geldig is betekend. Daarbij heeft het hof kennelijk geoordeeld dat niet het hiervoor bedoelde ernstige vermoeden bestond. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. De in het cassatiemiddel genoemde omstandigheid dat de ID-staat SKDB van 7 september 2018 een V-nummer (vreemdelingsnummer) van de verdachte vermeldt en inhoudt dat de verdachte geen verblijfstitel (meer) heeft, biedt onvoldoende grond voor dat ernstige vermoeden, in aanmerking genomen dat uit de stukken van het geding moet worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van de betekening van de appeldagvaarding al langer dan zes maanden in Nederland verbleef. Het cassatiemiddel faalt.

Opmerking verdient nog het volgende. Artikel 588 (oud) Sv is bij de gedeeltelijke inwerkingtreding op 1 januari 2020 van de Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Wet van 22 februari 2017, *Stb.* 2017, 82; ook wel Wet USB genoemd), vervangen door artikel 36e Sv. Met die wijziging is de in artikel 588 lid 1 aanhef en onder b sub 3° (oud) Sv voorgeschreven uitreiking aan de griffier indien de geadresseerde niet als ingezetene is ingeschreven in de BRP, en ook geen feitelijke woon- of verblijfplaats van hem bekend is, vervallen. Dat heeft in het hiervoor overwogene geen wijziging gebracht. Indien thans het beschreven ernstige vermoeden bestaat, kan niet worden aangenomen dat geen uitreiking op grond van artikel 36e lid 1 aanhef en onder b sub 2° Sv heeft kunnen plaatsvinden vanwege onbekendheid van een feitelijke woon- of verblijfplaats, als niet het hiervoor bedoelde onderzoek heeft plaatsgevonden.

HR ambtshalve

Het hof heeft de verdachte de verplichting opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer het in het arrest vermelde bedrag te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1461

Zaaknummer: 19/02998

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma en M.J. Borgers

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 588 Sv (oud)

RECHTSPRAAK

Geen afschrift appeldagvaarding verzonden naar raadsman verdachte.

Geen afschrift appeldagvaarding verzonden naar raadsman verdachte.

Het cassatiemiddel klaagt dat in hoger beroep het voorschrift van artikel 51 (oud) Sv niet is nageleefd, omdat is verzuimd een afschrift van de appeldagvaarding aan de raadsman van de verdachte te zenden.

Het cassatiemiddel slaagt. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1468

Zaaknummer: 19/02031

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: T. Arkesteijn

Wetsartikelen: 51 Sv (oud) en 416 Sv

RECHTSPRAAK

Had oproeping in hoger beroep naar adres verdachte in Ghana verzonden moeten worden, gelet op mededeling raadsman op eerdere terechtzitting dat adres in Ghana niet meer actueel is?

Had oproeping in hoger beroep naar adres verdachte in Ghana verzonden moeten worden, gelet op mededeling raadsman op eerdere terechtzitting dat adres in Ghana niet meer actueel is?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat de verdachte op de voorgeschreven wijze is opgeroepen voor de terechtzitting in hoger beroep van 30 november 2018, omdat uit de stukken van het geding niet blijkt dat die oproeping overeenkomstig artikel 588 lid 2 (oud) Sv naar het adres van de verdachte in Ghana is verzonden.

Indien op grond van het daartoe ingestelde onderzoek als vaststaand kan worden aangenomen dat de verdachte niet is ingeschreven in een basisregistratie personen en niet in Nederland is gedetineerd, en van hem ook niet een feitelijke woon- of verblijfplaats in Nederland maar wel een adres in het buitenland bekend is, geschiedt de betekening van de dagvaarding door toezending van de dagvaarding door het openbaar ministerie hetzij rechtstreeks aan het laatst bekende adres van de verdachte in het buitenland, hetzij door tussenkomst van de bevoegde buitenlandse autoriteit of instantie (artikel 588 lid 2 (oud) Sv). Door die toezending is de oproeping rechtsgeldig betekend (vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, rechtsoverweging 3.19).

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat uit de ID-staten SKDB kan worden afgeleid dat van de verdachte ten tijde van de betekening van de oproeping om te verschijnen op de terechtzitting van het hof van 30 november 2018 een adres in Ghana bekend was en niet blijkt dat de oproeping op de voet van artikel 588 lid 2 (oud) Sv is verzonden naar dit adres van de verdachte in het buitenland, is het oordeel van het hof dat de oproeping rechtsgeldig is betekend, niet toereikend gemotiveerd. De enkele omstandigheid dat de niet-gemachtigde raadsman van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep van 27 juni 2018 heeft

medegedeeld dat het adres van de verdachte in Ghana niet meer actueel is en dat de verdachte niet meer op dat adres in Ghana hoeft te worden opgeroepen, doet aan dat oordeel niet af.

Het cassatiemiddel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en verklaart de betekening van de oproeping van de verdachte in hoger beroep om te verschijnen op de terechtzitting van het hof van 30 november 2018 nietig.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:1466

Zaaknummer: 19/00395

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M. Kuijer

Advocaten: P. Scholte

Wetsartikelen: 588 Sv (oud), 279 Sv en 281 Sv